

ความหมาย ไอ พี เอ็ม

คือวิธีการจัดการศัตรูพืชที่ใช้การควบคุมหลายๆ วิธีรวมกันอย่างสอดคล้องโดยใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสมและมีความยั่งยืน, อาจจะต้องใช้สารกำจัดศัตรูพืชในกรณีจำเป็นและเป็นทางเลือกสุดท้ายเท่านั้น เป้าหมายหลักคือการลดการใช้สารเคมี, ซึ่งมีหลายวิธีการ ได้แก่ วิธีเกษตรกรรม วิธีกล วิธีฟิสิกส์ วิธีกายภาพ วิธีคลาสสิก วิธีชีวภาพ และวิธีการใช้สารเคมี

หลักการไอพีเอ็ม IPM

1. ปลูกพืชให้สมบูรณ์แข็งแรง
2. อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากศัตรูธรรมชาติ
3. ดำรงแปลงปลูกพืชอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง
4. เกษตรกรคือผู้เชี่ยวชาญในไร่-นา-สวน ของตนเอง ตัดสินใจจัดการศัตรูพืชถูกต้องตามสถานการณ์

Biological Control

การควบคุมศัตรูพืชโดยชีวภาพ หมายถึง

การนำเอาสิ่งมีชีวิตที่มีอยู่แล้วในธรรมชาติและสิ่งที่ได้จากสิ่งมีชีวิตได้แก่ ตัวห้ำ ตัวเบียน เชื้อจุลินทรีย์ และสารธรรมชาติที่ได้จากพืช และสัตว์ครอบคลุมทั้งการอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในการควบคุมศัตรูพืช เช่น

1. การใช้ เชื้อจุลินทรีย์ ควบคุมศัตรูพืช
2. การใช้ ตัวห้ำ ตัวเบียน ควบคุมศัตรูพืช
3. การใช้ สารธรรมชาติ ควบคุมศัตรูพืช
4. การอนุรักษ์ ศัตรูธรรมชาติ

15. การปลูกผักในมุ้ง การปลูกผักภายใต้หลังคาที่คลุมด้วยมุ้งตาข่าย จะช่วยป้องกันการทำลายของแมลงศัตรูพืช ให้ผลผลิตที่คุณภาพสูงไม่มีร่องรอยการทำลายของแมลง ผักที่ปลูกได้ในตาข่าย ได้แก่ คะน้า ผักกาดขาว ผักกาดเขียวปลีควางตุ้ง ผักกาดฮ่องเต้ ตั้งโอ๋อินทนิลจันทร์ บัวเหียง กะหล่ำปลี มีข้อดีของการปลูกผักในมุ้ง เช่นสามารถป้องกันผีเสื้อหนอนชอนดินต่างๆ หนอนกระชูดหอม ตัวห้ำด้มีก หนอนคืบ และ หนอนอเมริกาทำให้ลดการใช้สารเคมีได้มากกว่า 70% ผักปลูกในมุ้งโตเร็วออกดอกเร็วกว่าปกติอุณหภูมิภายในสูงกว่าภายนอก 2 องศาเซลเซียส และความชื้นสูงกว่าประมาณ 20% ซึ่งช่วยให้ประหยัดน้ำประมาณ 50% และสามารถปลูกได้ในฤดูฝนช่วยลดแรงปะทะของเมื่อดินทำให้ผักไม่ชะงักการเจริญเติบโต ข้อเสียของการปลูกผักในมุ้ง เช่น ต้นทุนการผลิตสูง เหมาะสำหรับผักที่จะขายในซูเปอร์มาร์เก็ตซึ่งมีราคาสูงกว่าท้องตลาด 4-5 เท่า

16. การใช้สารเคมี ควรเลือกใช้เฉพาะที่มีความจำเป็น และมีผลกระทบน้อยที่สุด ใช้สารเคมีที่เฉพาะเจาะจงการกำจัดของแมลงมากกว่าสารที่ฆ่าแมลงได้ มากชนิด ควรเลือกใช้สารที่ไม่มีพิษตกค้างนานเกินไป และสารที่ไม่มีพิษสูงมาก ควรใช้ขณะที่ศัตรูระบาดอยู่ในระดับที่คาดว่าจะเกิดความเสียหาย และการใช้สารเคมีควรเป็นทางเลือกสุดท้ายในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรจึงควรหมั่นตรวจแปลงสม่ำเสมอ เพื่อนำมาพิจารณาก่อนใช้สารเคมี

๒๕๖๒

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่

222 หมู่ 5 ต.หนองควาย อ.หางดง จ.เชียงใหม่ 50230

โทรศัพท์./แฟกซ์. 053 432 981

www.pmc08.doae.go.th

เอกสารเผยแพร่ความรู้

เรื่อง

การควบคุมศัตรูพืช

โดยวิธีผสมผสาน

Integrated Pest Management

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร
ด้านอารักขาพืช จังหวัดเชียงใหม่
กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์